

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 166
e-mail: fanak@wp.pl; www.zawacke.pl
NIP 955 16 25 127; REGON 1470502736
KRS 00000 41692
NIP-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

poprzedni nr 168

01-926 Warszawa

Bydgoszcz
Legnowo AK

Biskupski Mieczysław
ps. "Szary"

M:168/777 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Biskupski Mieczysław
T: M: 168/477 Pom.
Bydgoszcz

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa k. 10 s. 1-10

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora k. 1 s. 1-2

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

ii. Materiały uzupełniające relację k. 5 s. 1-5

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – Inne...

IV. Korespondencja

1) między M. Biskupskim, SZŁAK a Fundacją dot. nad-
syłania fotografii z lat okupacji k. 5 s. 1-6

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] k. 10

VI. Fotografie

dwie ikonografii

I/1. Relacja - Biskupski Dwecyśław:

- Relacja z działalności w okresie 1939-1945 w Bydgoszczy,
Warszawa 25.02.1988r., mwp. oyp.

k.5s.1-5

- Relacja pt. "Moje uwagi", Warszawa 06.01.1984r.
ksero mwp.

k.5s.6-10

Biskupski Mieczysław
Warszawa

Warszawa, dnia 19.11.1988 r. 25.
Elżbiety Zawackiej

1
11-168

Relacja z działalności w okresie 1939-1945 w Bydgoszczy. 11-1988

I. Dane osobowe:

- 1/ Biskupski Mieczysław
- 2/ ur. 29 grudnia 1923 w Poznaniu
- 3/ Anna z d. Łazarewicz, Teodor Biskupski, do 1930 (1931) zawodowy oficer (porucznik) W.P. w D.O.K.VII a następnie kupiec.
- 3/ 01-926 Warszawa,

II. Dane środowiskowe:

- 1/ Ukończona Szkoła Inżynierska w Poznaniu, Wydział Mechaniczny z dyplomem inżyniera-mechanika w lutym 1951.

2/ Przebieg pracy zawodowej:

a) W czasie II Wojny Światowej:

- Fabryka Okuć Budowlanych, Sulkiwicz i Robakowski Bydgoszcz październik 1939 do maja 1941 ślusarz i magazynier.
- F-ma " Wilhelm Boetzel Oliwa " O-ł w Bydgoszczy - robotnik od maja 1941 do lipca 1941.
- H.B.Flathe Fabryka Likierów i Rozlewnia Win, Bydgoszcz od 5 sierpnia 1941 do 26 maja 1942 robotnik
- Dynamit Aktion Gesellschaft vom. Alfred Nobel Bydgoszcz od 27 maja 1942 do 15 stycznia 1945 początkowo robotnik a następnie brygadzysta.

b) po II Wojnie Światowej:

- Kabel Polski Bydgoszcz 11.VII.46 - 19.VIII. 46 praktyka
- Bydgoska Fabryka Papieru 3.X.47 - 15.I.48 kreślarz
i 15.VII.48 - 31.VIII.48 technik
- Stocznie Rzeczne w Poznaniu 1.III.51 - 15.VII.51 konstruktor
- Zakłady Cegielskiego Poznań 16.VII.51 - 1.IX.52 konstruktor
- Poznańskie Okręgowe Zakł.Młyn. 1.VII.53 - 31.V.56 inspektor
- Ministerstwo Skupu 1.VI.56 - 31.III.57 naczelnik wydziału
- Centralny Zarząd Przem. Młyn. i w następnych przekształce-

niach tej instytucji w czasie okresowych reorganizacji do 10.VII. 83.

- Biuro Projektów Przemysłu Cukrowniczego "Cukroprojekt" w Warszawie na stanowisku kierownika Pracowni Spichrzów i Młynów od 11.VII.83 do 10.XII.87.

- Od grudnia 1987 - emeryt.

Ponadto pracowałem w szkolnictwie:

- Szkoła Inżynierska w Poznaniu, zakład Gosp. Ciepłej, laborant, asystent od 27.III.50 do 31.I.54 , 1/2 etetu
- Technikum Drogowe w Poznaniu od 1.IX.51 do 31.VIII.52. jako nauczyciel
- Dyrekcja Okręgowa Szkolenia Zawodowego w Poznaniu od 1.IX.52 do 31. VIII.53 jako kierownik sekcji warsztatowej.
- Politechnika Warszawska od 1.II.60 do 31.X.62 na 1/2 etatu asystenta technicznego a następnie w roku szkolnym 68/69 na godzinach zleconych w wymiarze 1/2 etatu.

3/ Stosunek do służby wojskowej do 1939 r. Nie służyłem.

III. Udział w kampanii wrześniowej 1939 r.

Jako harcerz 4BDH włączony byłem do drużyny alarmowej (woje~~nej~~ nie pamiętam oficjalnej nazwy) i pełniłem służbę gońca cyklisty przy dowództwie 15 DP od drugiej połowy sierpnia do początku września 1939 r.

IV. Krótki życiorys okupacyjny:

Mieszkałem w Bydgoszczy , początkowo w mieszkaniu moich rodziców przy ul.Chrobrego nr 21 m4, gdzie wraz z nami zamieszkała siostrą mej Matki , Waleria Raszevska z synem Zbigniewem. Nasi Ojcowie, Teodor Biskupski (por.) i Jan Raszevski (kpt.) służyli w WP. W tym czasie podjąłem prace w fabryce (P .II.2.a.), pracowała też moja siostra w wgrszttacie krawieckim i brat cioteczny Zbigniew Raszevski w odlewni metali K_oszeniuka .Wiosną 1940 r Gestapo aresztowało Zbigniewa Raszevskiego. Naszą rodzinę wy-

rzucano w czasie 30 min z mieszkania przy ul Chrobrego i przymusowo przekwatrowano do pokoju sublokatorskiego przy ul. Śląskiej. Mnie aresztowało Gestapo 16 maja 1940 r. Podczas naszego pobytu w więzieniu Gestapo, najpierw przy ul. Poniańskiego a następnie przy ul. Wały Jagiellońskie nasza rodzina przeniosła się do mieszkania przy ul Gdańskiej nr 164. Do domu powróciłem po 6 m-cach.

V. Działalność konspiracyjna

1/ Data i okoliczności wstąpienia do organizacji konspiracyjnej (jakiej ?) (pseudonimy).

a) Jesienią 1939 r (październik, grudzień) grupa Kolegów z 4 BDH oraz kolegów z poza drużyny samorzutnie rozpoczęła działalność o charakterze dość przypadkowym. Np. Z wagonu kolejowego załadowanego wrakiem samolotu i odstawionego na bocznicy w kierunku Rynkowa wymontowano karabin maszynowy. Akcja wymagała dwóch podejść. W pierwszym uczestniczyłem bezpośrednio, w drugim ubezpieczałem. K.m. przekazano starszym kolegom (podobno rusznikarzom). Dwukrotny przyjazd nielegalny z Warszawy do Bydgoszczy w grudniu 1939 i na początku 1940 r. dh Janusza Raszewskiego z kręgu starszoharcerskiego "Kruków", studenta P.W. zainspirował nas do dalszej działalności np. sporządzaliśmy listy "volksdeutschów", którzy, na zarządzenie władz niemieckich musieli oznaczać swoje mieszkania napisem : "Hier wohnt ^{eu} Deutscher !". Ja spisywałem Niemców z ulicy Chrobrego. Listy przekazywałem mZ. Raszewskiemu. Dalszej ich drogi nie znam. Na początku 1940 r nastąpiły aresztowania. Nie wiem kto był sprawcą donosu lub niedyskrecji. Areszowano Z. Raszewskiego, Kliglicha i Józia (nazwiska nie znam). Mnie aresztowano 16 maja 1940 r. Ponieważ już zdołano przekazać będącemu w areszcie Z. Raszewskiemu, że jego brat Janusz Raszewski zdołał przedostać się do Francji, więc Z. Raszewski wówił

prowadzącemu śledztwo komisarzowi Witt, że jego brat jest
 głównym prowodyrem a Gestapo dorobiło do tego łączność Janusza
 Raszewskiego z obcym dla Niemców wywiadem. Wiedząc za pomocą
 wewnętrznej łączności więźniów o przebiegu śledztwa, moje zez-
 nanie potwierdziły tę tezę i na tym śledztwo zakończono. Więcej
 aresztowań w tej sprawie nie było. Najstarszego ^{Józic} "Józic" skierowa-
 no do obozu koncentracyjnego a nas młodszych, kolejno zwalniano
 skazując na ciągły nadzór policyjny. Początkowo musiałem się
 zgłaszać do Gestapo 2 x tygodniowo a po kilku miesiącach
 jeden raz tygodniowo. Ale okres samorządnej działalności
 trwał nadal. Rozwinięta była akcja samokształceniowa poprzez
 opracowywanie i wygłaszanie referatów z zakresu historii,
 kultury czy ekonomii. W grupie Stefan Kłajbor wykonał do te-
 go celu epidiaskop. Działał też pod kierunkiem Z. Raszewskiego
 teatr kukiełek którego scenarzystą i wykonawcą kukiełek byłem
 ja.

W 1943 roku jeden z kolegów, dh Tadeusz Brukwicki (z 7 BDH)
 nawiązał kontakt z organizacją wojskową AK działającą w nie-
 mieckiej skłasnicy amunicji w Osowej Górze w Bydgoszczy.

W skład tej organizacji weszła cała nasza grupa. Przyjęto nas
 jako grupę harcerską na służbę łączników łączności wewnętrznej
 garnizonu Armii Krajowej w Bydgoszczy. Po wojnie dowiedziałem
 się, że grupę zaliczano do Szarych Szerogów.

Przysięgę złożyłem na ręce "Pawła" - nie znany mi był stopień,
 nazwisko i funkcja "Pawła" do którego byłem przydzielony jako
 goniec. Pseudonim mój był "Szary".

Naszym obowiązkiem było odbierać przesyłki i poprzez d-cę
 grupy "Alojzego" kierować do łącznika adresata oraz odbierać
 przesyłki i bezpiecznie dostarczać je "Pawłowi".

Natężenie przesyłek w obie strony było różne - o ile pamiętam
 od 2 do 4 razy tygodniowo. Przesyłki musiały być w czasie

przenoszenia ukrywane. Ponieważ były to prawie zawsze pisane na bibułkach meldunki czy raporty więc do ich ukrycia stosowałem specjalnie wydrążoną śrubę maszynową, która w torbie z narzędziami nie zwracała uwagi. Śrubę tę posiadam do dziś.

Niezależnie od pełnienia tej służby prowadziliśmy samo-kształceniowe szkolenie o charakterze wojskowym. Korzystaliśmy z następujących materiałów:

- . Podręcznik D-cy Plątonu Strzeleckiego wydany przez MSW Dep. Piechoty rok 1938.
- . Podręcznik Przysposobienia Wojskowego wydany przez Główną Księgarnię Wojskową w W-wie w 1928 r.

Na podstawie tych podręczników nauczyliśmy się:

Wiadomości o broni. Z tych podręczników odręcznie sporządzałem coś w rodzaju skróconej instrukcji obsługi i rozprawałem między kolegami. Ponadto korzystaliśmy z organizowanych przez Niemców w Bydgoszczy t.z. "Wehrmachtstagów" podczas których demonstrowano posiadaną broń nie sądząc aby na takie pokazy przychodzili Polacy. Ale myśmy chodzili. Korzystaliśmy też z niemieckich broszurek szkoleniowych np o budowie i obsłudze pistoletów maszynowych MP-41. Topografii i wykonywania szkiców topograficznych. Te zajęcia odbywały się w lesie i tylko w niedzielę. Do tego celu kupowaliśmy niemieckie mapy w skali 1 : 100000 . Samarytanki. Udzielanie I pomocy w przypadku zranienia. Organizacji niemieckiego wojska i organizacji paramilitarny jak np (SA, SS, NSKK, NSFK, NSRK, HJ i tp.) Trenowaliśmy jazdy na rowerach i do czasu rekwirowania przez Niemców nart płaskie biegi terenowo-narciarskie.

VII Okres pookupacyjna:

Podany szczegółowo w p.II 2 b.

P.S. Nie miałem w grupie narodowociovej niemieckiej.

M. Jindka 8

Biskupski Mieczysław
Warszawa,

Warszawa 06.01.1994 r.

Moje uwagi.

Wpłynęła data 10.01.94
Ldc. 22/1/94

W zeszycie "Biuletynu" z grudnia 1993 r. Nr 4/20/93 w dodatku zamieszczono wykaz nazwisk osób określonych przez Redakcję Biuletynu jako ... "nazwiska konspiratorów inspektoratu AK Bydgoszcz, obejmującego garnizon Bydgoszcz, obwody: Bydgoszcz, Szubin, Świecie i Wyrzysk." W dodatkowej uwadze Redakcja zastrzega się ze....

" ze względu na brak miejsca zamieszczamy tylko część nazwisk z tego inspektoratu z prośbą o uzupełnienie informacji na ich temat, jak również o podanie innych osób, o których wiadomo, że prowadziły działalność konspiracyjną."

W nawiązaniu do powyższego apelu informuję, że w wykazie nie znalazłem nazwisk osób znaczących dla działań konspiracyjnych w Bydgoszczy w latach 1939 - 1945 a mianowicie:

- K-t Garnizonu i K-t Pookręgu Bydgosko-Gdańskiego(od lata 1942 do marca 1943) Aleksander Schulz, zmarł w latach czterdziestych w Poznaniu pozostawiając rękopis p.t. " Szkic Działalności Armii Krajowej Okręg Pomorze w Pookręgu " Jary".
- Alojzy Suszek "Paweł" , w ostatnich latach okupacji k-t inspektoratu bydgoskiego - byłem Jego łącznikiem.
- Sonnenfeld Bronisław "Lech" - ostatni k-t garnizonu bydgoskiego
- Gruetzmacher Henryk "Michał" - szef łączności,
- Biały Leszek "Jakub" k-t łączności okręgu i pookręgu,
- Płoczyńska Sabina, zamężna Pawlak- Szyfrantka, mieszka w Bydgoszczy przy ul Wiosennej 12, obecnie b. ciężko chora.

Z powyższymi osobami albo spotykałem się w czasie służby, albo o nich słyszałem jako o naszych dowódcach czy współpracownikach. W literaturze spotyka się jeszcze nazwiska konspiratorów związanych z terenem Pomorza a mianowicie:

Pałubicki Jan "Janusz" K-t Okręgu

Chyliński Józef "Rekin" Szef Sztabu Okręgu

Gruss Józef "Stanisław" Szef Wywiadu

W rękopisie A.Schulza wymienieni są dalsi konspiratorzy.

W wykazie jest umieszczone nazwisko Stefana Klajbora uzupełnione uwagą " łączność garnizonu Bydgoszcz."

Stefan Klajbor, mgr inżynier architekt- twórca budynku Filharmonii Bydgoskiej, uczestniczył nie tylko w "garnizonowej służbie łączności" garnizonu "Dwór" o której to służbie pisał Aleksander Schulz że działała bardzo sprawnie, ale brał udział w pracach Szarych Szeregów - której na nazwy wtedy nie znałem. W grupie kolegów kontynuujących prace drużyn harcerskich 4 BDH (Gim. i Lic. im Marii Skłodowej Curie-Skłodowskiej) i 6 BDH (Gim. i Liceum im Mikołaja Kopernika) oraz z Gimnazjum Kupieckiego przez cały okres okupacji uczestniczył w samokształceniu się. Dla celów samokształceniowych wykonał epidiaskop wtedy albo nie będący w sprzedaży albo niedostępny dla Polaków. Również dziełem Stefana była gwiazda betlejemka, oświetlona i obracająca się dla konspiracyjnych kolędników (1942). W grupie Stefan był jednym z najmłodszych uczestników; należeli do grupy:

- Tadeusz Brukwicki
- Jan Brukwicki
- Mieczysław Brukwicki
- Zbigniew Raszewski
- Tadeusz Kierzkowski
- Stefan Klajbor
- Lech Michalski
- Mieczysław Biskupski

dać notkę do opisu Sz 52 L. Mich.

Ta grupa w mniej więcej w tym składzie działała już od jesieni 1939 r. w zakresie pracy harcerskiej. Prym w niej wiodli Lech Michalski, ostatni drużynowy na obozie 4BDH, Tadeusz Brukwicki i Zbigniew Raszewski. Już jesienią 1939 r członkowie grupy ewidencjonowali mieszkających w Bydgoszczy Polaków, którzy bezpo-

średnio po wkroczeniu do miasta Niemców przyjęli obywatelstwo niemieckie (Volksdeutsche - nie należy mylić z Eingedeutsch). Listy te były przekazywane L. Michalskiemu a dalej ich dregi nie znam. Następnie część grupy w ramach próby zdobycia broni, odcięła z wraku samolotu porzuconego na wagonie stojącym na boczniczy przy ul. Artyleryjskiej - karabin maszynowy przekazany przez Z. Raszewskiego starszym kolegom do konserwacji i przechowania. W tym czasie, to jest 1939/1940 "namierzyło" nas bydgoskie gestapo i aresztowało na początku maja 1940 r Zbigniewa

✓ Raszewskiego a w połowie maja Mieczysława Biskupskiego. Aresztowano również dwóch współpracowników Z. Raszewskiego, niejakiego ✓ Kliglicha i NN (oba nie byli harcerzami). Dzięki inteligentnej obronie Z. Raszewskiego i dzięki możliwości porozumienia się między więźniami gestapo nie uzyskało potwierdzenia swych zarzutów (dążenia do zniszczenia III Rzeszy) i z końcem 1940 zwolniło M. Biskupskiego a wiosną 1941 r Z. Raszewskiego utrzymując nad nimi dozór policyjny. Grupa jednak dalej podejmowała różnorodne działania; np.:

- odczyty dotyczące historii i literatury polskiej (Zbigniew Raszewski i Tadeusz Brukwicki)
- koncerty skrzypcowe (Jan Brukwicki, Stefan Klajbor)
- przedstawienia teatru kukiełek (Zbigniew Raszewski, Mieczysław Biskupski)
- organizację własnej kasy oszczędnościowej, zabezpieczającej własne wkłady członków zakupem dostępnego sprzętu muzycznego (harmonie, flety) i fotograficznego (Jan Brukwicki)
- naukę terenoznawstwa, zdejmowanie szkiców topograficznych (Mieczysław Biskupski)
- naukę o niemieckiej armii (Zbigniew Raszewski)
- naukę o broni (Mieczysław Biskupski)

W 1943 r cała grupa, za sprawą Tadeusza Brukwickiego- została zaprzysiężona indywidualnie przez oficerów AK- jako grupa harcerska dla pełnienia ~~w~~ służby wewnętrznej łączności garnizonu AK w Bydgoszczy. Mnie zaprzysięgał oficer "Paweł", jak później się dowiedziałem był nim Alojzy Suszek. Początkowo dowodził grupą Tadeusz Brukwicki a następnie po jego wywiezieniu przez Niemców do prac fortyfikacyjnych - Zbigniew Raszewski. Jedynie Lech Michalski miał inny przydział. W toku służby, do grupy byli włączani i inni członkowie nie wywodzący się z pierwotnego składu grupy. Ich nazwisk nie pamiętam. Z kolegów pierwotnie należących do grupy obecnie już nie żyją: Zbigniew Raszewski, Mieczysław Brukwicki, Tadeusz Kierzkowski i Stefan Klajbor. Pozostali to: Lech Michalski - pracownik naukowy UMK Toruń zamieszkiwy

w Toruniu

Jan Brukwicki - emeryt zamieszkały

w Stargardzie Szczecińskim

Tadeusz Brukwicki - emeryt zamieszkały w Poznaniu przy ul

Mieczysław Biskupski - emeryt zamieszkiwy w Warszawie przy

Przedstawiając powyższe uzupełnienie oraz poszerzając dane o środowisku w którym działał wymieniony przez Redakcję Stefan Klajbor chciałbym wykazać, że ówczesnie młodzi ludzie po b. krótkim wstrząsie psychicznym jakim była przegrana kampania 1939 r, niezwłocznie, bez rozkazu podjęli samorzutnie działania mające na celu zarówno przeciwstawienie się militarystyce niemieckiej jak również dążeniu władz niemieckich do zpauperyzowania intelektualnego Polaków - mieszkańców Bydgoszczy i Pomorza. Zadania te konsekwentnie realizowali. Równolegle, bezdyskusyjnie podjęli służbę w AK jako pełnoprawnym Wojsku Polskim.

✓ Może to właśnie wartoby w Biuletynie przedstawić.

P.S. Lech Michalski miał spore kłopoty po "wyzwoleniu" w latach 1945, 1946 lub 1947 spowodowane przez Urząd Bezpieczeństwa Publicznego. Ale o tym może się jeszcze sam wypowie.

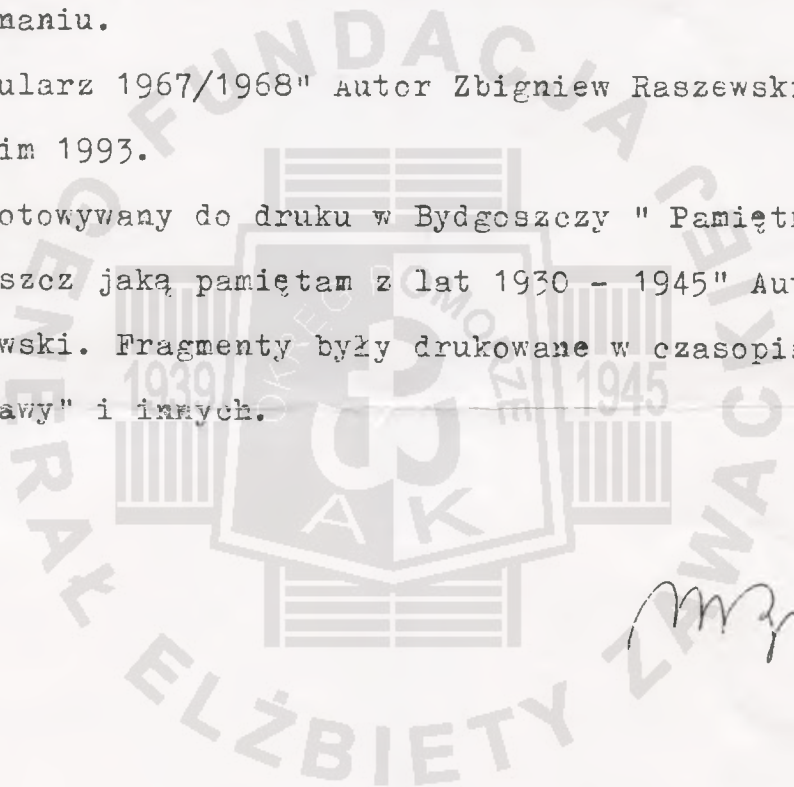
Literatura:

1. Dzieje "Błękitnej Czwórki Bydgoskiej" IV Bydgoskiej Drużyny, Harcerskiej im. Jana Kilińskiego.
Opracował i wydał na prawach rękopisu w formie skryptu Lech Michalski, Toruń 1987.
2. "Szkic działalności AK na Pomorzu" Rękopis, Autorem jest Aleksander Schultz, K-t Garnizonu AK Bydgoszcz. Zmarły w Poznaniu.
3. "Raptularz 1967/1968" Autor Zbigniew Raszewski, Wydawca Interim 1993.
4. Przygotowywany do druku w Bydgoszczy "Pamiętnik Gapia, Bydgoszcz jaką pamiętam z lat 1930 - 1945" Autor Zbigniew Raszewski. Fragmenty były drukowane w czasopiśmie "Pomorze i Kujawy" i innych.

*oryginalny?
zapisał od
autora
pamiętnik*

d/0

d/0

M. Ziobka

1/2. Dokumenty - Biskupski Męszstaw.

1. „Oświadczenie śniadku” - H. Biskupskiego
2. 16.06.1983 - konspiracyjna
odwrotność Janu Nowakowskiego,
krokop. omg.

k. 15.1-2

jest w akt. Nowakowskiego 7.21

Biskupski Mieczysław

Warszawa, dnia 16.VI. 1983 r.

miejsowość

ps "Szary"

nazwisko, imię, pseudonim i adres

W-wa ul. 1

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): Grupy łączników służby łączności wewnętrznej garnizonu Armii Krajowej w Bydgoszczy od 11.XI.1943 do 20.I.1945 (okres zweryfikowany) świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer SJ 623546 wydanym dnia 20.V.1967 1967 r. przez KDMO Warszawa - Żoliborz

oświadczam

ze Ob. Nowakowski Jan syn (córka) Mieczysława

urodz. dnia 13.XII.1922 19 r. w Gnińskowie

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(ee) oświadczenie i czasokres od — do): Ob. Nowakowski Jan, ps. "Marek" należał do grupy

harcerzy, którzy jako całość po kolejnym zaprzysiężeniu pełnili funkcję łączników służby wewnętrznej garnizonu A.K. w Bydgoszczy. W tym czasie, t.j. od 11.XI.1943r do 20.I.1945 r. spotykałem się z Nowakowskim tak przy wykonywaniu zadań łącznika jak i przy zajęciach samokształceniowych.

Wyżej wymieniony(e) posiadał(a) pseudonim "Marek" i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod czym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): Od dnia 11.XI.1943 należał do grupy łączników służby wewnętrznej garnizonu A.K. Bydgoszcz, której d-cami byli: do marca 1944 - Tadeusz Brukwicki ps "Alojzy", od marca 1944 do 20.I.1945 - Zbigniew Raszewski ps "Jerzy" i "Alojzy" Dostarczałem, między innymi Ob. Nowakowskiemu pod adres przy ul. Bielica na Szwedzowie (dzielnica Bydgoszczy) meldunki do przekazania dalej do adresata. Nowakowski uczestniczył również w samokształceniu się zastępu harcerskiego w zakresie przygotowania wojskowego.

Jeżeli świadek jest członkiem ZBoWiD powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej 37) 265/45 wydanej przez Zarząd Wojewódzki w Warszawie i numer zaświadczenia wydanej przez Zarząd Wojewódzki w Warszawie W-78 240 Zaśw.nr 592630

Własnoręczność podpisu stwierdzam
Kierownik Wydziału Legitymacji
Zarządu Wojewódzkiego
ZBoWiD

pieczęć i podpis odpowiednich władz lub Zarządu ZBoWiD

Jednoraz. ZBoWiD. Zam. Marian Spletus

Prawdziwość powyższych danych
stwierdzam własnoręcznym podpisem

nazwisko, imię, stopień wojskowy,
funkcja, stanowisko

Zarząd Województwa Łódzkiego w Warszawie zawiadza
 na podstawie postępowania nr W-48240
 do Kolega Mieczysław Biskupski
 urodził się: 10 października 1923 r.
 zamieszkuje w: Warszawa ul. Wiktorska 19/2
 jest zweryfikowany w: ZdW i D z tytułu od 01.1943 do 01.1945
AK - Główny Budowniczy - Technik
 i otrzymał zawiadzenie nr 592630
 z dnia 28.12.1980
 Warszawa 23.02.1983

Kierownik Wydziału Ewidencji
 Zarządu Wojewódzkiego
 ZdW i D

Marian Sprytny

za zgodą i zezwoleniem

Światowy Związek
 Żołnierzy Armii Krajowej
 OKRĘG BYDGOSZCZ
 Komisja ds. Członkostwa
 i Weryfikacji

1.10.92

Materiały uzupełniające relacje - Biskupski Mieczysław:

- Biogram Mieczysława Biskupskiego opr. przez Tadeusza Brukwickiego, styczni 1993r. msp. kopia. k. 1 s. 1
- Brukwicki T. - biogram Mieczysława Biskupskiego, mpis, org. k. 1 s. 2
- Brukwicki T. - "Biskupski Mieczysław" [w:] "S. B. K. P. 1939-1945", Toruń 1994, k. 1, kserokop. k. 1 s. 3
- M. Biskupski, Wybrane problemy pracy wydziału produkcji prochu DTG, [w:] Kłopoty i sabotaż..., materiały z sesji histor. S. B. ZAK - Okr. Bydgoszcz 20-21. 11. 1991, opr. J. Podgórski, s. 63-65, kserokop. k. 2 s. 4-5

1

MIECZYŚLAW BISKUPSKI

1923 -

Inspektorat Bydgoszcza Garnizon Bydgoszcz. Żołnierz AK w łączności wewnętrznej garnizonu bydgoskiego.

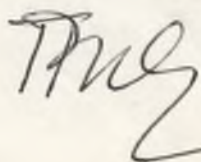
ps. "Szary "

Mieczysław Biskupski syn Teodora i Anny Lesarewicz, ur. 29 grudnia 1923 r. w Poznaniu, był po przeniesieniu się rodziny do Bydgoszczy uczniem Gimn. im. Smigłego-Rydzę /Gimn. Humanistyczne/ i członkiem 4 B.D.H. Już w 1939 r. po zajęciu Bydgoszczy przez Niemców wziął udział w akcjach konspiracyjnych harcerzy 4 B.D.H. jak np. wywieśnienie sztandaru drużyny harcerskiej z gmachu szkoły i *Rroniki* oraz innych *państw* w celu ich ukrycia, *e. następnie* wymontowanie z zestrzelonego samolotu polskiego lotniczego karabinu maszynowego i zabezpieczenie zdobytych, zbieranie nazwisk volksdeutschów itp. Aresztowany przez gestapo w maju 1940 r. i zwolniony po staraniach rodziny w październiku 1940 r., zobowiązany został do okresowego meldowania się na gestapo. Po rocznej przerwie, został w IV kw. 1941 r. członkiem konspiracyjnej grupy samopomocy i samopostawienia b. harcerzy, która w maju 1943 r. po zaprzysiężeniu przyjęła wewnętrzną łączność garnizonu bydgoskiego AK. Łączył okresowo k-danta garnizonu Aleksandra Schulsa z Alojzym *Suszk*iem k-tem rejonu Bielszki do kwietnia 1944 r. Po zdaniu matury w 1946 r. i studiach na Politechnice Poznańskiej przeniósł się do Warszawy, gdzie pracował jako inżynier-mechanik. Na emeryturze, mieszka w Warszawie, jest porucznikiem rezerwy.

Zródła: Relacje: Zbigniewa Raszewskiego, Leszka Michałskiego, Tadeusza Brukwickiego i życiorys własny.

Opr. Tadeusz Brukwicki "Alojzy"

styczeń 1993 r.

Fot. dobre i współczesne now
+ 2b. Fund.

Biskupski Mieczysław ps. "Szary" /1923 .../, żołnierz łączności garn. AK Bydgoszcz.

Ur. 29. XII. 1923 r. w Poznaniu, s. Teodora i Anny z d. Łazarewicz.

Po przeniesieniu się rodziny do Bydgoszczy, był uczniem Gimn. Hum. im. Smigłego-Rydzka i członkiem 4 BDH.

Po zajęciu Bydgoszczy przez Niemców, brał udział w konsp. akcjach harcerzy 4 BDH /wywiezienie sztandaru i kroniki drużyny z gmachu szkoły oraz innych pamiątek w celu ich ukrycia, wymontowanie z zestrzelonego polskiego samolotu karabinu maszynowego i zabezpieczenie zdobyczy, zbieranie nazwisk Volksdeutschów itp./ . Aresztowany przez gestapo w maju 1940 r., został zwolniony dzięki staraniom rodziny w październiku tegoż roku. Zobowiązany był do okresowego meldowania się na gestapo. W IV. kwartale 1941 r. został członkiem konspiracyjnej, harcerskiej grupy samopomocy i samokształcenia, która w maju 1943 r., po zaprzysiężeniu na żołnierzy AK, przejęła łączność wewnętrzną garn. AK Bydgoszcz. Do kwietnia 1943 r. M. Biskupski był łącznikiem Alojzego Suszka ps. "Pawel", kmdta rejonu Bielawki z Aleksandrem Schulzem, ps. "Michał-Maciej", kmdtem garn. AK Bydgoszcz.

Po zakończeniu wojny w 1946 r. zdał maturę, ukończył studia na Politechn. Poznańskiej i przeniósł się do Warszawy, gdzie pracował jako inż.-mechanik. Obecnie na emeryturze. Ma stopień por. rez.

AP AK T. Z. Kaszewskiego, M. Michalskiego, T. Brukwickiego, M. Biskupskiego

T. Brukwicki

„Luś” (1922-1991) zca d-
. Nakła n/Notecią, Obw.

Nakle, syn Tomasza,
ego w Nakle, powstańca
y z d. Siewiert. Do wybu-
y gimnazjum w Aleksan-
ą w Bojanowie.
ii wrześniowej. Podczas
ał w majątku ojca, w 1942
Siemens Bauunion w
d lutego 1943 r. do końca
ządzanym przez Niemca
Nakła. Do służby w AK
dzierniku 1943 r. przez
arol”, kmdta Obw. AK
wka i drużynę w sile 10
zastępcą jego był „Luś”,
zorganizowano nasłuch
mieć Erdmann, będący
owiadomił o obławie na
ukrytych w kopcu siana,
i w Borach Tucholskich.
Nakła.
Obw. do MO a od I III do
o. Aresztowany przez UB
d Rejonowy w Szczecinie
wał zawodowo początkowo
Zw. Wędkarskim. Zmarł

Benedykt Musiał

Biskupski Mieczysław ps. „Szary” (1923-....),
żołnierz łączności Garn. AK Bydgoszcz.

Ur. 29 XII 1923 r. w Poznaniu, syn Teodora -
porucznika WP i Anny z d. Łazarewicz. Po przeniesieniu
się rodziny do Bydgoszczy był uczniem Gimnazjum
im. Śmigłego-Rydza i członkiem 4 BDH.

Po zajęciu Bydgoszczy przez Niemców brał udział
w konspiracyjnych akcjach harcerzy 4 BDH (wywie-
zienie sztandaru i kroniki drużyny z gmachu szkoły
oraz innych pamiątek w celu ich ukrycia; wymon-
towanie z zestrzelonego polskiego samolotu, znaj-
dującego się w wagonie stojącym na boczniczy kole-
jowej na przedmieściu Bydgoszczy, karabinu ma-
szynowego i przekazanie zdobyczy rusznikarzowi;
zbieranie nazwisk Volksdeuschów itp.). Aresztowany
przez gestapo w maju 1940 r., został zwolniony dzięki
staraniom rodziny w październiku tegoż roku. Zobowiązany był do okresowego meldowania
się na gestapo. W IV. kwartale 1941 r. został członkiem konspiracyjnej, harcerskiej grupy
samopomocy i samokształcenia, która w maju 1943 r., po zaprzysiężeniu na żołnierzy AK,
przejęła łączność wewnętrzną Garn. AK Bydgoszcz. Do kwietnia 1943 r. Biskupski był
łącznikiem Alojzego Suszka ps. „Paweł”, kmdta Rejonu Bielawki, z Aleksandrem Schulzem
ps. „Michał-Maciej”, kmdtem Garn. AK Bydgoszcz.

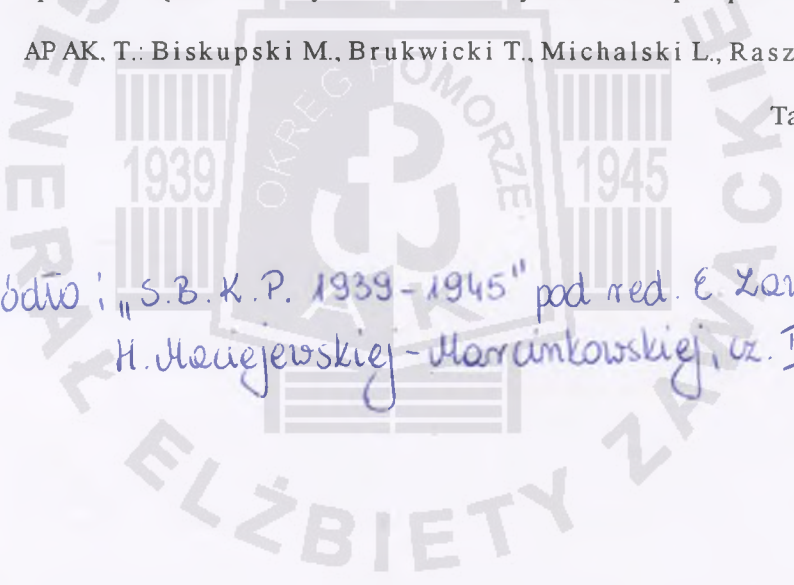
Po zakończeniu wojny w 1946 r. zdał maturę, ukończył studia na Politechnice Poznańskiej
i przeniósł się do Warszawy. Obecnie na emeryturze. Ma stopień por. rez.

AP AK. T.: Biskupski M., Brukwicki T., Michalski L., Raszewski Z.

Tadeusz Brukwicki

*Źródło: „S.B.K.P. 1939-1945” pod red. E. Zawackiej,
H. Maciejewskiej-Marcinkowskiej, cz. I, Toruń 1994.*

Mieczysław Biskupski
ps. "Szary"

Wybrane problemy pracy wydziału produkcji prochu DAG

W strukturze organizacyjnej fabryki DAG rolę znaczącą spełniały wydziały zajmujące się przygotowaniem surowca i produkcją prochu, wykorzystywanego finalnie do elaborowania amunicji artyleryjskiej. Czynności związane z tym procesem wykonywali robotnicy zatrudnieni przymusowo, a rekrutujący się w głównej mierze spośród Polaków, których pierwsze grupy podjęły tu pracę po wcześniejszym ich przeszkoleniu w specjalistycznym zakładzie usytuowanym w pobliżu Hamburga (prawdopodobnie Danneberg):

Znamiennym było nie dopuszczanie na wydziały wytwarzające materiały wybuchowe jeńców francuskich, belgijskich i angielskich. Fakt ten wynikał z nader ostrożnego podejścia Niemców, podejrzewających te grupy o celowe akcje sabotażu, mające miejsce wcześniej w trakcie prowadzonych prac budowlanych. Ogólnie znanymi był przypadek przepalenia się złącz kabla energetycznego, ułożonego w obrębie zakładu przez Anglików w przygotowanym, a po wykonaniu przez nich pracy, zasypanym wykopie. Zdeorganizowało to i opóźniło uruchomienie odpowiednich obiektów technologicznych.

Nie zatrudniano tu również pojawiających się i zmieniających w przybliżeniu co trzy tygodnie grup węgierskich Żydówek, których losy pozostają niewyjaśnione.

Pracę Polaków w ciągach produkcji prochu traktowano w porównaniu z zatrudnionymi, np. przy robotach budowlanych, w sposób odmienny.

Mimo niewolniczego ich wykorzystywania, Niemcy zdając sobie sprawę z ogromu odpowiedzialności i ewentualnego sabotażu, próbowali za motywację przyjąć wysokie wynagrodzenie wynoszące 1 markę za godzinę z odliczeniem 30 % podatku.

Stomp pireria i sabotaz
w celit. Drogienioseych
Dynamit - Nobel chabdom -
Gesellschaft - Braunau
w h. 1939-1945, w swietle
materiatow sesji listomyrnay
Smiat. Lu. bat. A II - Okrę
Bydgoszcz s dw. 21. M. 1991,
oprac. Jerzy Podopolski
(Uzitel. JH PR)

5

Profil produkcji ukieerunkowany był na wyrób prochu w formie walców cylindrycznych o średnicy od 40 do 80 mm o współosiowym 8 mm otworze, względnie tzw. "makaronów" średnicy 4-8 mm odpowiednio ciętych przed elaboracją.

Jakość materiału finalnego często okazywała się niewłaściwa. Przyczyną było nieprzeźrzenie reżimu technologicznego i stosunek do wykonywanej przez Polaków pracy począwszy od działu mieszania surowca, a później jego walcowanie i prasowanie. Dokonywane wybiórco próby jakości na specjalnie przygotowanej strzelnicy, wykazywały często, że prochowy ładunek miotający amunicji artyleryjskiej, składający się z 7 walców nie spaiał się wcale, względnie w części (2-3 walce nadpalone).

Z relacji pracujących wiadomo, że często zdarzały się przypadki wysypywania surowca poza obiekt, np. do latryny czy też zabór wyprodukowanego już prochu z magazynów.

Na niemalże każdej zmianie dochodziło do samozapłonów, przy czym za regułę stosowaną przez Polaków było nieużywanie do ich gaszenia specjalistycznych urządzeń służących do zalewania wodą ciągu produkcyjnego. Typowe zachowanie w tych wypadkach sprowadzało się do błyskawicznego opuszczenia hali i wczekiwanie w przygotowanych ukryciach na samoczynne wypalenie się surowca.

W latach 1942-1945 na innych wydziałach DAG miały miejsce bardzo poważne w skutkach eksplozje, rzutujące na całość funkcjonowania fabryki.

Czy wszystkie przedstawione powyżej fakty miały charakter zorganizowanego sabotażu oraz kto był ich sprawcą?

Pytania te pozostały nie do końca wyjaśnione.

Do Brahnau zostalem skierowany przez niemiecki urzadz pracy w 1942 r. Zatrudniono mnie najpierw w charakterze pracownika budowlanego, a po przeszkoleniu na wydziale produkcji prochu. W tym samym czasie pelnilem juz funkcje gońca w grupie łączników w garnizonie ZWZ-AK na terenie Bydgoszczy. Stąd też ze względów konspiracyjnych obowiązywał mnie zakaz podejmowania kontaktów w obrębie fabryki. Wykorzystując możliwość poruszania się po mieście o każdej porze dnia i nocy, na co zezwalała mi specjałna przepustka do zakładów zbrojeniowych, mogłem bez

przeszkód wykonywać zadania przekazu określonych informacji, głównie por. "Pawłowi". Do z góry określonych i wyznaczonych punktów kontaktowych meldowałem się zawsze bez przeszkód, w czym znakomicie pomagał mi typowy wygląd robotnika wyposażonego w torbę narzędziową. W niej właśnie wśród wielu "rupieci" leżała specjalnie drążona śruba z nakrętką, nie wzbudzająca nigdy najmniejszych podejrzeń, w której umieszczałem przesyłki lub informacje.

Ta wyjątkowo korzystna z punktu widzenia interesów organizacji, sytuacja była podstawowym warunkiem wsirzymującym mnie od bezpośredniej pracy sabotażowej i nawiązywania kontaktów w obrębie DAG, gdzie pracowałem do końca jej funkcjonowania, tj. do stycznia 1945 r.

IV/1. Korespondencja

- Korespondencja M. Biskupskiego dot. uzupełnienia danych konspiracyjnych zamieszczonych w Biuletynie, Warszawa, 7.01.1994, niszp. kopia k.1s.1
- List M. Biskupskiego do Zarz. Koła SZŻAK dot. wypożyczenia 2 fotografii, Warszawa, 20.04.1998. niszp. oryg. k.1s.2-3
- Pismo SZŻAK Koło w Toruniu do Fundacji z int. o przekazaniu wypożyczonych 2 zdjęć, Toruń, 30.04.1998. niszp. oryg. (+ odbicie ksero) b.1s.4
- Pismo Fundacji do Prezesa Zarządu Koła SZŻAK w Toruniu dot. wypożyczonych fotografii, Toruń, 1.06.98, niszp. (+ odbicie ksero) k.1s.5
- List Fundacji do M. Biskupskiego z przekazaniem ze wskazaniem zdjęć, Toruń 1.06.98. niszp. k.1s.6

Biskupski Mieczysław

01-926 Warszawa

Imp. Bydgoski - do terenu m. Bydgoski
Proszę podpisać ⊗

Warszawa, dn. 07.01.1994 r

Wpłynęło dnia 00.01.93
L.dz. 22/194

Red. Form. dowodzenia

Redakcja Biuletynu Fundacji

"Archiwum Pomorskie Armii Krajowej"

ul. Piekary nr 49

87-100 T o r u ń

W ostatnich kilku zeszytach Biuletynu, w dodatkach zamieszczone były wykazy osób biorących udział w konspiracji AK w Bydgoszczy. Autorzy apelują o uwagi i uzupełnienia.

W zeszycie nr 4/20/93 wymieniono Stefana Klajbora. W nawiązaniu do apelu Autorów Biuletynu przesyłam moje uwagi dotyczące środowiska w którym działał Stefan.

Wcześniej nie zgłaszałem uwag, sądząc, że w Biuletynie konspiratorzy wymieniani będą pewnymi grupami. O ile jednak do wykazu trafiają nazwiska przypuszczam że wyrywkowo - pozwalam sobie na załączenie uzupełnień.

Dodatkowo informuję, że o czynnym w tej grupie Zbigniewie Raszewskim Biuletyn umieścił wspomnienia pośmiertne autorstwa Leszka Michalskiego.

Zał. 5 kart.

m. Raszewski
.....

⊗ proszę napisać, że nam chodzi o oddobne wspomnienia sylwetki z Raszewskiego

Raskurski Liczantus

Warszawa, dnia 20.04.1998r.

2

01 926 Warszawa:

Zarząd Koła w Toruniu
Światowego Związku Żołnierzy AK

W odpowiedzi na apel Zarządu z dnia 2.04.1998r.
w sprawie udostępnienia pamiątek z okresu
działalności konspiracyjnej, informuję, że niektóre
pamiątki (książki - podręczniki wojskowe, kryjka - tuba na
meldunki) przekazatem Muzeum Tradycji Pomorskiego
Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy.

Z pozostałych wypożyczam 2 fotografie przedsta-
wiającej grupę kolegów - później będących grupą
Korników w Ksernioiu wewnętrznym AK w Bydgoszczy.

Na fotografii z rowerami w czasie cwičení w terenie
na potnoc od Bydgoszczy w lato 1943, a na drugim
zdjęciu w czasie spotkania u mnie w mieszkaniu
przy ul. Gdamskiej 164 podczas chyba gwiazdki 1944.

Na odwrocie fotografii są wymienione nazwiska.

Ponadto informuję, że o niektórych zdarzeniach
pisał Zbigniew Korzeński w książkach p.t.

- "Pamiętnik Gopla" str 372; "Raplularz" 1977/1968 str 141
- "Mój Świat" str 52 i dalej. To co tam Autor napisał
jest ścisłą relacją z działalności konspiracyjnej równoległej
do działania wojkowego w ramach AK.

Z pozdrowieniem
M. Ziobka

Światowy Związek
Żołnierzy Armii Krajowej
Koło w Toruniu
ul. Mickiewicza 9

L.dz. 11/98

Wpłynęło dnia 8.05.98
L.dz. 1036/454/98
2

Toruń, dnia 30.04.1998r.

Fundacja Archiwum Pomorskie
Armii Krajowej
ul. Wielkie Garbary 2
87-100 Toruń

Zarząd Koła AK w Toruniu, przesyła w załączeniu wypożyczone przez Kol. Mieczysława Biskupskiego pismo wraz z dwoma zdjęciami archiwalnymi do wykorzystania. Po wykorzystaniu uprzejmie prosimy o przesłanie Koledze z ~~XXXXXXXXXX~~ na Jego adres w Warszawie.

dat: kopierka ze zdjęciami

PREZES
ZARZĄDU KOŁA
Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
Toruń
[Signature]
mgr Stefan Muszczyk

H M M
Potem zastawić
inni przedstawić kopie pisma wraz z tym listem
9/5 98 22

Ld2 1232/2/98

Torun 1.06.98

Szan. Pan Prezes
Zarządu Koła SZŁAK
w Toruniu
ul. Mickiewicza 9

Szanowny Panie !

Dziękujemy za rozpropagowanie naszego apelu o nadsyłanie fotografii z okresu niemieckiej okupacji. W odpowiedzi na państwa pismo z 30.04.br. uprzejmie informujemy, że po zrobieniu odbitek fotografie wypożyczone przez p. Mieczysława Biskupskiego, zostały odesłane właścicielowi.

Z wyrazami szacunku

Wiceprezes Zarządu

mgr Hanna Maciejewska-Marcinkowska

Loh 1233/14 Pom/08

Toruni 1.06.98 6

Szanowny Pan

Mieczysław Biskupski

01-926 WARSZAWA

Szanowny Panie !

Dziękujemy za szybką reakcję na apel Fundacji i za przesłanie zdjęć z okresu niemieckiej okupacji. Zgodnie z Pana życzeniem po zrobieniu odbitek odsyłamy 2 fotografie.

Łączymy wyrazy szacunku

Wiceprezes Zarządu

H. Marcinkowska

mgr Hanna Maciejewska-Marcinkowska

T:K: 168/779.m.

Bydgoszcz

Biskupi Niecystaw
Karty informacyjne
k. 10

Bydgoszcz
Alc1

Bielski Kierownik ps. Szary
Był to Tęcza wewnątrz gar-
nizonu Bydgoszcz
ul. Kaszubska 26. M-119, 2a i 3

K.G.

M-168

Bydły 2

Mieczysław Biskupski s. Teodora ur. 29.12.1923 r.
w Poznaniu. szereg. AK od 10 maja 1943 r. do
23.01.1945 r., ps. "Szary"

od 27.12.1939 w tajne org. harc. podprzałkowanej
"Szarym Szeregom" w Bydgoszczy

zam. Warszawa ul. Kwitnace 19 m. 2 1945

służba wewnętrznej łączności garnizonu AK
w Bydgoszczy

inżynier medal
złoty w akcie 2. Ranevskiego
inf. docel. Uchwały UKK

Bydgoszcz
AK 3

Biskupski Mieczysław „Szary”

ur. 29.12.1923 Poznań

zam. W-wa 01-926

Łącznik w służbie wezm. łączności
garnizonu Bydgoszcz

czł. SZAK (jest relacja)

Bydgoszcz
4

Bisłupski Mićuś

Wr. 21.12.1923 r. w Poznaniu,
Tyciński w SZIRK.

Wob. T. Osobole w SZIRK. ul. 100g Tomi
(pomoc' 37)

HMM-PT

BYDGOSZCZ

AK 5

BISKUPSKI MIECZYSLAW

szary

rod. APAK, INSP. BYDG., T.: BRUKWICKI T., MICHAŁSKI L.,

Bydgoszcz
AK 6

BISKUPSKI M.

"Szary"

Przedmiot szkolenia dla etambelidurym
taczności i w zakresie teropuznawstwa,
pracobenia taczności w warunkach walk
ulicznych, postugizowanie się pistoletem
typu "Walter"

T: Wierchostanski Stanstau, insp. Bydy. I/4/s. 3.

TCH98

Biskupski Miejski
s. Teodora

Bydgoszcz
AS 7

nr. 29. 12. 1923 Joanna;

komsp. - 12. 1939 - 01. 1945

zob. Spis członków Św. Lw. D. AS
Okr. Toruń, s. 6; t. problem. org.
kombatanckie

AS III '11

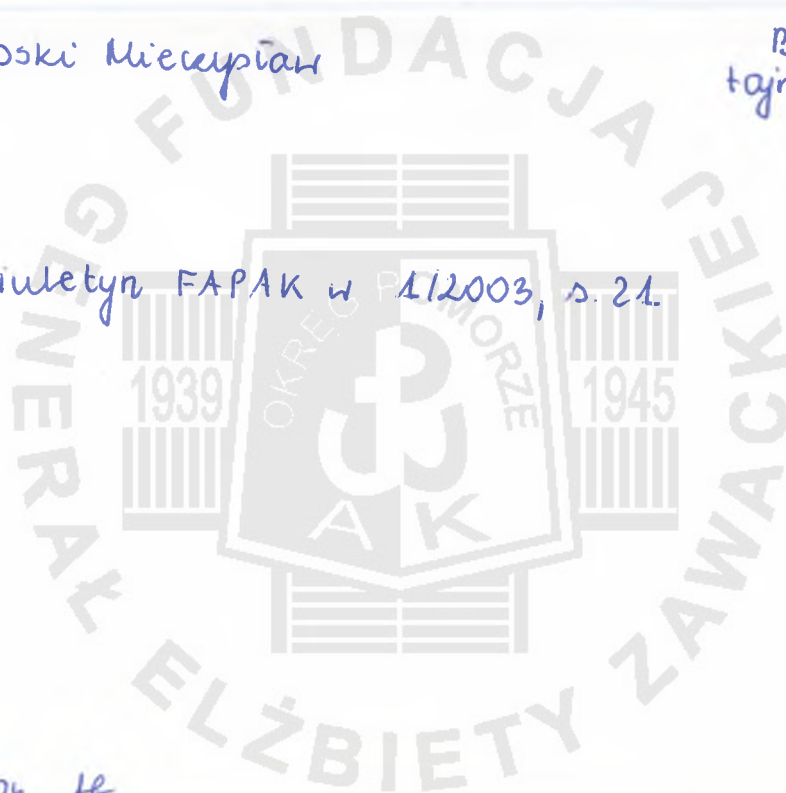
Biskupski Miecyptian

Bydgoszcz
tajne nauka.

8

zob. Biuletyn FAPAK w 1/2003, s. 21.

13.08.04, 18

a

HK 9
Bydgoszcz

BISKUPSKI Chryzostaw
ps. "Szary".

Solnierz i gospodarz Gomu. HK Bydgoszcz.
W IV kwartale 1941 r. został członkiem kowal-
niczej grupy samopomocy, która w
maju 1943 r. po reprzyściu na kowalnicę HK
przyjął i gospodarstwo w Gomu. HK Bydgoszcz.

Zob. słownik Biogr. Towar. Poln. nr. 15 35
Fundacja Arch. Gomu. HK!
Jorun 1994 r.

u.Daw/2001

BYDGOSZCZ

AK

10

BISKUPSKI MIECZYSKAW ps. SZARY

1939

1945

M. BISKUPSKI "WYBRANE PROBLEMY..." (w) KONSPIRACJA I SA-
BOTAŻ... s 64-65

RAZEM
195

tel. 35-65-38

M-168

AK-Bydgoszcz

psi "Szwarc"

Biskupski Mieczyst. 41

Biskupski Mieczysław, ps. „Szary”

ZESKANOWANE

